

HENRYK LIS, MARIAN TRUSZCZYŃSKI

XLI Sesja Ogólna Międzynarodowego Urzędu Epizootii (OIE) w Paryżu

Sesja trwała od 21—26.V.1973 r. Uczestniczyli w niej przedstawiciele administracji weterynaryjnej i weterynaryjnych instytutów naukowo-badawczych z 92 państw. Udział brali też członkowie komisji specjalistycznych — Pryszczycowej, Międzynarodowego Kodu Zoosanitarnego, Badania Norm Biopreparatów, Chorób Wywoływanych przez Beztlenowce, Chorób Ryb i Chorób Pszczół oraz komisji regionalnych dla Afryki, Ameryki, Oceanii i Europy. Reprezentowane były FAO, OMS, OUA/ST, RC/IBAR, CPFA, CEE i inne organizacje. Po powitaniu zebranych przez prezydenta OIE — dr H. Oberfelda, dyrektor OIE dr Vittoz przedstawił sprawozdanie na temat rocznej naukowej i technicznej działalności OIE. Jest ono w posiadaniu autorów. Zawiera dane na temat sytuacji epizootycznej w skali międzynarodowej szeregu ważnych chorób m. in. pryszczycy, pomoru bydła, klasycznego i afrykańskiego pomoru świń, choroby cięczyńskiej, choroby pęcherzykowej świń, rzekomego pomoru drobiu i wścieklizny. Przedstawiono również realizowane programy naukowo-badawcze w tym zakresie oraz plany dotyczące dalszych akcji zwalczania pryszczycy, pomoru bydła i afrykańskiego pomoru świń.

Przedmiotem sesji administracyjnych było dalsze omawianie oraz doskonalenie Międzynarodowego Kodu Zoosanitarnego. Stanowi on bardzo ważną wytyczną w obrocie międzynarodowym zwierzętami i produktami zwierzęcymi.

W czasie obrad XLI Sesji Ogólnej OIE wybrany został prezydentem, na trzyletnią kadencję, dr Rafael Diaz Montilla, przedstawiciel hiszpańskiej służby weterynaryjnej. Prof. dr M. Truszczyński został wybrany wiceprzewodniczącym Komisji do Badania Norm Biopreparatów OIE.

W obradach Komisji Europejskiej OIE szef służby wet. Austrii, dr Gaier przedstawił sytuację epizootyczną na odcinku pryszczycy w swym kraju. Z danych tych wynikało, iż jest ona bardzo poważna, zwłaszcza w Dolnej Austrii. Zebrani zostali również poinformowani o mającej się odbyć w Kopenhadze we wrześniu 1973 r. konferencji poświęconej schorzeniom wymienia i kontroli weterynaryjnej pasz zwierzęcych.

Część naukowa XLI Ogólnej Sesji Międzynarodowego Urzędu Epizootii poświęcona była rozpoznawaniu, zwalczaniu i likwidacji brucelozy u bydła. Odbyło się posiedzenie na temat choroby pęcherzykowej świń. Wysłuchano referatu dotyczącego szczepionki przeciw pomorowi świń, opracowanej przez badaczy japońskich. Poszczególni delegaci przedstawili sytuację epizootyczną w reprezentowanych przez nich państwach. Obradowały następujące komisje: Stała Komisja Pryszczycowa, Komisja do Badania Norm Biopreparatów, Komisja Chorób Wywoływanych przez Beztlenowce oraz Komisja Chorób Ryb i Pszczół. Materiały z obrad są w posiadaniu autorów.

Na temat brucelozy wygłoszono 32 doniesienia. Podsumowaniem wyników obrad były następujące rezolucje:

1. Krajowe programy zwalczania i likwidacji brucelozy należy prowadzić dalej z całą stanowczością. 2. Winno się kontynuować badania nad metodami rozpoznania brucelozy a w szczególności nad szybkimi testami aglutynacji płytowej przy użyciu antygeny buforowanego. O ile wyniki szybkich testów diagno-

stycznych są zgodne z wynikami odczynu wiązania dopełniacza, są one bardzo przydatne w celu „screeningu“ (= orientacyjnych masowych przeglądów serologicznych bydła — uwaga tłum.) w programach likwidacji brucelozy. 3. Niezależnie od stosowania szybkich przeglądowych testów diagnostycznych (screening — przyp. tłum.) zaleca się dla ustalenia ostatecznego rozpoznania, stosowanie aglutynacji próbówkowej z surowicą i/lub odczynu wiązania dopełniacza (oraz możliwie innych prób), używając standardyzowanych antygenów. 4. Zautomatyzowane metody diagnostyczne okazują się bardzo skuteczne i należy je dalej rozwijać. 5. Zarówno atenuowane szczepionki żywe jak też szczepionki zabite mogą być przydatne przy zwalczaniu brucelozy i jako środek wstępny przy likwidacji tej choroby. Stosowanie zabitych, nie aglutynogennych szczepionek, pozwalające na większą swobodę w ich stosowaniu i badaniach nad nimi, powinno być kontynuowane. Nie należy jednak zalecać do ogólnego użytku szczepionek, których działanie ochronne nie zostało wystarczająco sprawdzone w badaniach terenowych. 6. Jeżeli nasilenie brucelozy bydła jest niskie, to jej likwidację należy prowadzić bez zastosowania szczepionki. 7. Dla celów międzynarodowego obrotu zwierzętami należy uzgodnić standardowe testy diagnostyczne. 8. Aby uznać kraj za wolny od brucelozy należy ustalić odpowiednie kryteria uzgodnione międzynarodowo.

Na konferencji dotyczącej choroby pęcherzykowej świń (chpś.) obok danych, przedstawionych w czasie obrad Komisji Pryszczycowej. FAO w Rzymie — 10—13.IV.1973 r. stwierdzono, iż oprócz odczynu wiązania dopełniacza z materiałem od świń chorych lub wirusem wyosobnionym w hodowli tkankowej (linie ciągłe IB-RS-2 lub PK-15) znaczenie diagnostyczne posiada odczyn immunofluorescencji z surowicą swoistą oraz tymi materiałami. Umożliwia on szybszą diagnozę, niż OWD, który musi być wykonany przy zastosowaniu „zimnego” wiązania przez kilkanaście godzin. Podano wyniki laboratorium Pirbright, Wielka Brytania, na temat odmian serologicznych wirusa ch.p.s., ustalonych odczynem wiązania dopełniacza. Jest ich obecnie 5, lecz po zbadaniu większej liczby szczepów może okazać się, iż jest ich więcej. Nie wiadomo dotąd, czy te różnice antygenowe mają wpływ na odporność przeciwinfekcyjną. Ponownie podkreślono, iż wirus ch.p.s. znajduje się w dużych stężeniach w kale, moczu i ślinie zwierząt zakażonych. Utrzymuje się on długo w środowisku. Oporny jest na pH 2,2 — 12,5. Temperatura 60° niszczy go po 30 minutach. Wirus występuje w bardzo dużych stężeniach w skórze zmienionej chorobowo oraz w niższych niż przy pryszczycy stężeniach w mięśniach, węzłach chłonnych i narządach wewnętrznych. Mięśnie i inne tkanki pozostają jednak zakażone przez znacznie dłuższy czas niż przy pryszczycy. W dezynfekcji należy stosować bardzo silne alkalia np. 2%—3% ług sodowy oraz związki o pH kwaśnym, poniżej 2,2 np. kwas nadoctowy. Oporność wirusa na środki dezynfekcyjne jest bardzo duża a zwiększa ją jego osłona kałem, brudem itp. Dlatego w dezynfekcji winny znaleźć zastosowanie detergenty. Wykonanie jej musi być dokładne a środki dezynfekcyjne muszą dotrzeć w każdą rysę i otwór. W innym przypadku nawet kilkakrotna dezynfekcja może być nieskuteczna. Anglia i Francja dysponują obecnie szczepionkami, które dotąd nie zostały zastosowane w zwalczaniu ch.p.s. Są

to preparaty inaktywowane betapropiolaktonem lub acetyletyliminą. Antygenem jest wirus ch.p.s., namnożony w hodowli tkankowej (IB-RS-2). W celu podniesienia efektu immunizacji dodaje się adjuwanty. W zwalczaniu podnoszono jako element istotny lustrację wsi i ferm przez specjalną służbę wet., gdyż właściciele sami często nie zgłaszają tej choroby służbie weterynaryjnej. Wirus ch.p.s. powoduje powstanie swoistych przeciwciał u człowieka. Obserwowano w Pirbright 3 przypadki zakażeń laboratoryjnych (dużą dawką wirusa) z objawami bólu głowy i mięśni. Przebieg choroby u człowieka jest łagodny. Zakażeń terenowych nie stwierdzono. Przy przebywaniu bydła razem z zakażonymi świniami można od bydła izolować wirus ch.p.s. Lecz nie utrzymuje się on długo u tego gatunku zwierzęcia. W tej samej sytuacji można z kału owiec izolować przejściowo wirus ch.p.s. Przeżuwacze nie mają jednak znaczenia epizootologicznego w rozprzestrzenianiu się ch.p.s.

W wykładzie poświęconym szczepionce japońskiej atenuowanej przeciw pomorowi świń zostały przedstawione dane na temat jej otrzymania, produkcji i wartości uodparniającej. Zawiera ona szczep osłabiony w następstwie pasażowania zjadliwego wirusa pomoru świń przez komórki jąder knura (142 pasaże) a następnie komórki jąder buhaja (36 pasaży). Z ostatniego pasażu przy pomocy metody rozcieńczeń wybrano klon, który został zaadaptowany do nerki świnki morskiej w następstwie 32 pasaży. Kolejne pasaże przez komórki nerki świnki morskiej pozwoliły uzyskać klon wirusa, który namnażał się obficie w temperaturze 30°C a skapo w temperaturze 40°C

w hodowli nerki świnki morskiej (marker T). Namnażanie w podanych warunkach nie występowało u szczepów dzikich wirusa pomoru świń, które bardzo słabo lub wogóle nie namnażały się w tych warunkach (marker G). Powyższe markery zostały wykorzystane dla potwierdzenia, iż w omawianej szczepionce nie ma szczepów zjadliwego wirusa pomoru świń. Na podstawie obserwacji dokonanych na 40.000.000 zaszczepionych świń omawianą szczepionką stwierdzono, iż nie daje ona żadnych powikłań, nawet u macior ciężarnych. Szczepionka okazała się też wysoce skuteczna, przyczyniając się do bardzo znacznego spadku występowania pomoru świń w Japonii.

Zwierzę nabywa odporność przeciw zakażeniu wirusem pomoru świń po 3 dniach od szczepienia. Odporność trwa ponad 1 rok po jednorazowym szczepieniu. Z uwagi na dużą aktywność szczepionki — mogą nią być szczepione skutecznie prosięta przed odsadzeniem, gdyż mimo obecności w ich krwi przeciwciał przeciw pomorowych (uzyskanych od matki) szczepionka jest w stanie wywołać długotrwały efekt ochronny. W zwalczaniu pomoru świń w Japonii oprócz podanej szczepionki, podstawowym elementem okazała się szybka i pewna diagnostyka za pomocą immunofluorescencji rozmazów z migdałków, która została zastosowana powszechnie w kraju. Wprowadzono też określenie poziomu przeciwciał przeciw pomorowych przed i po szczepieniu przy użyciu odczynu seroneutralizacji.

Adres autora: prof. dr Marian Truszczyński, ul. 22 Lipca 3 m. 6, 24-100 Puławy.

PATOLOGIA I TERAPIA

JULIAN KOSTYRA

Obserwacje kliniczne nad usypianiem zwierząt za pomocą Vetbutalu

Z Instytutu Chorób Niezakaźnych Wydziału Weternarii AR w Lublinie

Vetbutal został opracowany przez prof. mgr Z. Synowiedzkiego z Zakładu Technologii i Kontroli Leków Weterynaryjnych Instytutu Weterynaryjnego. Substancjami czynnymi preparatu są: sól sodowa i kwas 5-etylo 5 (1 metylo-butyl) barbiturowego w zbuforowanym roztworze alkoholu i wody w odpowiednim stężeniu jonów wodorowych (13). Na temat stosowania tego preparatu oraz mechanizmu jego działania spotykano jedynie wzmianki w prospekcie oraz w doniesieniach Fryca (11) i Modrakowskiego i wsp. (12).

Celem niniejszej pracy było zbadanie przydatności Vetbutalu w znieczuleniu zwierząt przy różnych operacjach wykonywanych w klinice i w warunkach terenowych. Szczególna uwaga została zwrócona na:

1. określenie głębokości uzyskiwanego znieczulenia,

2. wysokość dawki wywołującej okres tolerancji chirurgicznej,

3. zachowanie się zwierząt w okresie wprowadzania leku, znieczulenia i snu ponarkotycznego,

4. możliwość użycia Vetbutalu w znieczuleniu złożonym.

Materiał i metody

W badaniach posługiwano się Vetbutalem w postaci płynnej wyprodukowanym przez Zakład Technologii i Kontroli Leków Weterynaryjnych, a częściowo przez Puławskie Zakłady Przemysłu Bioweterynaryjnego. Każdy ml roztworu omawianego leku zawierał 60 mg substancji czynnej.

Badania wykonano na zwierzętach — pacjentach — leczonych w klinice, a częściowo również na pacjentach operowanych w warunkach terenowych. Były to zwierzęta różnego gatunku, rasy, wieku, płci itd. Sposób ich znieczulenia dobierano w zależności od stanu zdrowia i celu operacji. Część zwierząt każdego gatunku usypiano samym Vetbutalem, a u części wykonywano znieczulenie złożone.